

Algebralliset rakenteet I

Helsingin yliopisto, matematiikan ja tilastotieteen laitos

Kevät 2017

Harjoitus 2 - Ratkaisuehdotuksia

Tehtäväsarja I

1. Voiko joukossa \mathbb{N} määritellä laskutoimituksen $*$ kaavalla $a * b = a^2 - 2b + 5$?

Ratkaisuehdotus: Ei voi, sillä esimerkiksi 1 ja 7 ovat luonnollisia lukuja, mutta $1 * 7 = 1^2 - 2 \cdot 7 + 5 = -8$ ei ole.

2. Merkitään $X = \{0, 1, 2\}$. Olkoon potenssijoukossa $\mathcal{P}(X)$ määritelty laskutoimitus Δ kuten viime viikon tehtävässä: $A \Delta B = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$. Mitkä ovat alkioiden $\{1\}$ ja $\{0, 1, 2\}$ käänteisalkiot?

Ratkaisuehdotus: Edellisen viikon harjoituksissa todistettiin Vennin diagrammeilla, että joukossa $G = \mathcal{P}(X)$ on laskutoimituksen Δ suhteen neutraalialkio \emptyset . Käänteisalkioiden löytämiseen voi käyttää esimerkiksi edellisen viikon tehtävän 16 ratkaisua ja päätellä sen pohjalta, mitkä ovat alkioiden $\{1\}$ ja $\{0, 1, 2\}$ käänteisalkiot. Vaihtoehtoisesti vastauksen voi myös päätellä kirjoittamalla auki ryhmän laskutoimitustaulun. Joukon G laskutoimitustaulu symmetrisen erotuksen Δ suhteen on seuraavanlainen:

Δ	\emptyset	$\{0\}$	$\{1\}$	$\{2\}$	$\{0, 1\}$	$\{0, 2\}$	$\{1, 2\}$	$\{0, 1, 2\}$
\emptyset	\emptyset	$\{0\}$	$\{1\}$	$\{2\}$	$\{0, 1\}$	$\{0, 2\}$	$\{1, 2\}$	$\{0, 1, 2\}$
$\{0\}$	$\{0\}$	\emptyset	$\{0, 1\}$	$\{0, 2\}$	$\{1\}$	$\{2\}$	$\{0, 1, 2\}$	$\{1, 2\}$
$\{1\}$	$\{1\}$	$\{0, 1\}$	\emptyset	$\{1, 2\}$	$\{0\}$	$\{0, 1, 2\}$	$\{2\}$	$\{0, 2\}$
$\{2\}$	$\{2\}$	$\{0, 2\}$	$\{1, 2\}$	\emptyset	$\{0, 1, 2\}$	$\{0\}$	$\{1\}$	$\{0, 1\}$
$\{0, 1\}$	$\{0, 1\}$	$\{1\}$	$\{0\}$	$\{0, 1, 2\}$	\emptyset	$\{1, 2\}$	$\{0, 2\}$	$\{2\}$
$\{0, 2\}$	$\{0, 2\}$	$\{2\}$	$\{0, 1, 2\}$	$\{0\}$	$\{1, 2\}$	\emptyset	$\{0, 1\}$	$\{1\}$
$\{1, 2\}$	$\{1, 2\}$	$\{0, 1, 2\}$	$\{2\}$	$\{1\}$	$\{0, 2\}$	$\{0, 1\}$	\emptyset	$\{0\}$
$\{0, 1, 2\}$	$\{0, 1, 2\}$	$\{1, 2\}$	$\{0, 2\}$	$\{0, 1\}$	$\{2\}$	$\{1\}$	$\{0\}$	\emptyset

Laskutoimitustaulusta voimme lukea, että alkion $\{1\}$ käänteisalkio on $\{1\}$ ja alkion $\{0, 1, 2\}$ käänteisalkio on $\{0, 1, 2\}$.

3. Miksi rationaalilukujen joukossa on huono määritellä laskutoimitus \odot kaavalla

$$\frac{m}{n} \odot \frac{k}{l} = \frac{m+k}{n^2+l^2}.$$

Tässä $m, k \in \mathbb{Z}$ ja $n, l \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$?

Ratkaisuehdotus: Laskutoimitusta ei voi määritellä, koska tulos riippuu siitä, miten rationaaliluvut kirjoitetaan. Esimerkiksi rationaaliluvulla 1 on murtolukuesitykset $\frac{1}{1}$ ja $\frac{2}{2}$. Koska tietenkin halutaan, että $1 \odot 1 = 1 \odot 1$, niin täytyisi siis päteä

$\frac{1}{1} \odot \frac{1}{1} = \frac{2}{2} \odot \frac{2}{2}$. Kuitenkin

$$\frac{1}{1} \odot \frac{1}{1} = \frac{1+1}{1^2+1^2} = \frac{2}{2} \quad \text{ja} \quad \frac{2}{2} \odot \frac{2}{2} = \frac{2+2}{2^2+2^2} = \frac{4}{8},$$

mutta $\frac{2}{2}$ ja $\frac{4}{8}$ eivät esitä samaa rationaalilukua.

- 4.* Olkoon $*$ joukon S liitännäinen laskutoimitus. Oletetaan, että joukon S alkiolla x ja y on käänteisalkiot. Osoita, että alkiolla $x * y$ on käänteisalkio.

Ratkaisuehdotus: Olkoon e laskutoimituksen $*$ neutraalialkio, x' alkion x käänteisalkio ja y' alkion y käänteisalkio. Arvataan, että alkion $x * y$ käänteisalkio on $y' * x'$ ja todistetaan, että tämä todella toimii. Huomaa, että alla käytetään laskutoimituksen $*$ liitännäisyyttä.

$$(x * y) * (y' * x') = ((x * y) * y') * x' = (x * (y * y')) * x' = (x * e) * x' = x * x' = e$$

$$(y' * x') * (x * y) = y' * (x' * (x * y)) = y' * ((x' * x) * y) = y' * (e * y) = y' * y = e$$

Oikean käänteisalkion voi arvata esim. hahmottelemalla laskuja ja pääättelemällä. Esitetään kuitenkin vielä tapa, jolla käänteisalkioehdokkaan voi saada laskemalla. Näinkin saatu arvaus pitää kuitenkin todistaa oikeaksi, kuten yllä on tehty. Alla z esittää haluttua käänteisalkiota.

$$\begin{aligned} & (x * y) * z = e \\ \Rightarrow & x * (y * z) = e \\ \Rightarrow & x' * (x * (y * z)) = x' * e \\ \Rightarrow & (x' * x) * (y * z) = x' \\ \Rightarrow & e * (y * z) = x' \\ \Rightarrow & (y * z) = x' \\ \Rightarrow & y' * (y * z) = y' * x' \\ \Rightarrow & (y' * y) * z = y' * x' \\ \Rightarrow & e * z = y' * x' \\ \Rightarrow & z = y' * x'. \end{aligned}$$

Tehtäväsarja II

5. Vanhassa autossa on mekaaninen matkamittari jossa on neljä pyörää joista jokaisessa on luvut 0-9:

Kun oikeanpuolimmainen pyörän näkyvä numero muuttuu 9:stä 0:ksi, toiseksi oikeanpuolimmainen pyörähtää yhden numeron verran eteenpäin. Samoin kun toiseksi oikeimmallinen siirtyy 9:stä 0:ksi, niin vasemmalta toinen pyörähtää yhden numeron ja kun toinen vasemmalta siirtyy 9:stä 0:ksi niin vasemmanpuoleinen siirtyy yhden eteenpäin. Numero 9999 on viimeinen, jonka jälkeen seuraava on yllä olevan mukaan 0000. Kaikkia mahdollisia numerokombinaatioita on siis 10000. Olkoon S näiden kaikkien numerokombinaatioiden joukko.

- Miten määrittelisit laskutoimituksen joukkoon S niin että se vastaisi matkamittariin kuuluvaa intuitiota? (Intuitio: ensin kuljettiin x km ja sitten y km, paljonko matkamittari näyttää?)
- Tuleeko siitä ryhmä?
- Mikä muutos pitää tehdä tavalliseen allekkainlaskuun jotta se toimisi tämän laskutoimituksen kanssa sopusoinnussa?

Ratkaisuehdotus:

- Laskutoimituksen voi määritellä kellotaulusumman tavoin siten, että alkioden lukumäärä on 10000. Olkoot siis $x, y \in S$ ja merkitään tässä tutkittavaa laskutoimitusta merkillä \oplus . Tällöin tutkimme kellotauluryhmää $K_{10000} =: S$, jossa $x \oplus y = x + y$, jos $x + y < 10000$, ja $x \oplus y = (x + y) - 10000$, jos $x + y > 10000$.
 - Tulee. Kirjan esimerkissä 3.9 (kolmas painos) mainitaan, että millä tahansa positiivisella kokonaisluvulla n joukko K_n varustettuna kellotaulusummalla on vaihdannainen ryhmä.
 - Laskiessamme allekkain laskemme alkioita tavalliseen tapaan siihen asti, kunnes ylitämme luvun 9999. Tällöin viimeisenä muistiin laitettava luku unohdetaan, jolloin lasku alkaa ns. ”alusta”.
6. Määritellään joukossa $S = \{X, Y, Z\}$ laskutoimitus \square seuraavan laskutoimitustaulun avulla:

\square	X	Y	Z
X	X	Z	Y
Y	Y	X	Z
Z	Z	Y	Y

Onko (S, \square) ryhmä?

Ratkaisuehdotus: Ei ole ryhmä, koska laskutoimituksella ei ole neutraalialkiota. Koska $X \square Y = Z$, niin kumpikaan alkioista X ja Y ei ole neutraalialkio. Lisäksi $Z \square Z = Y$, joten alkio Z ei sekään ole neutraalialkio.

Toinen tapa: Koska S on äärellinen, niin kirjan lauseen 3.12 (kirjan toinen painos: 3.10) mukaan jos S olisi ryhmä, niin sen laskutoimitustaulussa jokainen alkio esiintyisi täsmälleen kerran jokaisella rivillä ja jokaisessa sarakkeessa. Tehtävän laskutoimitustaulussa kuitenkin alkio Y esiintyy alimmalla rivillä kaksi kertaa, joten (S, \square) ei voi olla ryhmä.

7. Määritellään reaalilukujen joukossa laskutoimitus \oplus kaavalla $x \oplus y = 3xy$. Osoita, että $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \oplus)$ on ryhmä.

Ratkaisuehdotus: Jos $x, y \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$, niin myös $x \oplus y = 3xy \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ ja selvästi laskutoimituksen tulos on yksikäsitteinen. Näin ollen kyseessä on reaalilukujen joukon laskutoimitus. Nyt voidaan käydä läpi ryhmän ehdot (G1)-(G3).

Oletetaan, että $x, y, z \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$.

(G1) Reaalilukujen ominaisuuksien nojalla

$$(x \oplus y) \oplus z = (3xy) \oplus z = 3(3xy)z = 9xyz$$

ja toisaalta

$$x \oplus (y \oplus z) = x \oplus (3yz) = 3x(3yz) = 9xyz$$

Siis $(x \oplus y) \oplus z = x \oplus (y \oplus z)$, joten laskutoimitus on liitännäinen.

(G2) Koska $x \oplus \frac{1}{3} = 3x \cdot \frac{1}{3} = x$ ja $\frac{1}{3} \oplus x = 3 \cdot \frac{1}{3}x = x$ ja $\frac{1}{3} \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$, niin $\frac{1}{3}$ on laskutoimituksen neutraalialkio.

(G3) Alkion x käänteisalkio on $\frac{1}{9x} \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$, sillä $x \oplus \frac{1}{9x} = 3x \cdot \frac{1}{9x} = \frac{1}{3}$ sekä $\frac{1}{9x} \oplus x = 3 \cdot \frac{1}{9x}x = \frac{1}{3}$.

Näin ollen $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \oplus)$ on ryhmä.

8. Suljetulla välillä $I = [-2, 2]$ voidaan määrittellä laskutoimitus \square kaavalla $a \square b = \max\{a, b\}$. Onko (I, \square) ryhmä?

Ratkaisuehdotus: Tämä ei ole ryhmä. Laskutoimituksella on kyllä neutraali-alkio $-2 \in [-2, 2]$, koska kaikilla $a \in [-2, 2]$ pätee

$$a \square (-2) = \max\{a, -2\} = a \quad \text{ja} \quad (-2) \square a = \max\{-2, a\} = a.$$

Kuitenkaan esimerkiksi alkiolla $0 \in [-2, 2]$ ei ole käänteisalkiota. Jos nimittäin b olisi nollan käänteisalkio, niin täytyisi olla $0 \square b = -2$. Mutta jokaisella $b \in [-2, 2]$ pätee

$$0 \square b = \max\{0, b\} \geq 0 > -2.$$

Tehtäväsarja III

9. Osoita, että $A = \{5, 10, 15\}$ on kellotauluryhmän K_{15} aliryhmä. Apuna kannattaa käyttää joukon A laskutoimitustaulua.

Ratkaisuehdotus: Joukon A laskutoimitustaulu on

\oplus	5	10	15
5	10	15	5
10	15	5	10
15	5	10	15

Käydään läpi aliryhmän ehdot. Ensinnäkin $A \subset K_{15}$, mikä on myös muistettava tarkistaa!

- (H1) Laskutoimitustaulusta nähdään, että jos $g, h \in A$, niin myös $g \oplus h \in A$, eli A on vakaa (ts. suljettu) laskutoimituksen suhteen.
- (H2) Ryhmän K_{15} neutraalialkio on 15 ja se löytyy joukosta A .
- (H3) Alkiot 5 ja 10 ovat toistensa käänteisalkioita ja neutraalialkio 15 on oma käänteisalkionsa. Joukko A sisältää siis kaikkien alkoidensa käänteisalkiot.

Tämä todistaa, että A on ryhmän K_{15} aliryhmä.

10. Oletetaan, että H on kellotauluryhmän K_{20} aliryhmä, jossa on alkio 8. Osoita, että seuraavat alkiot kuuluvat aliryhmään H :

$$20, 16, 12, 4.$$

Ratkaisuehdotus:

- $20 \in H$, sillä se on ryhmän K_{20} neutraalialkio.
- Koska $8 \in H$, niin myös $16 = 8 \oplus 8 \in H$.
- Koska $8 \in H$, niin myös $4 = (8 \oplus 8) \oplus 8 \in H$. Vaihtoehtoisesti voidaan todeta, että 4 on alkion 16 käänteisalkio. Koska H sisältää kaikkien alkoidensa käänteisalkiot ja edellisen kohdan nojalla $16 \in H$, niin myös tästä syystä $4 \in H$.
- Koska äskeisen nojalla $4 \in H$ ja lisäksi $8 \in H$, niin myös $12 = 8 \oplus 4 \in H$. Toinen tapa on todeta, että 12 on alkion 8 käänteisalkio.

11. Onko $\mathbb{R}_+ = \{x \in \mathbb{R} \mid x > 0\}$ ryhmän $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ aliryhmä?

Ratkaisuehdotus: Osoitetaan, että \mathbb{R}_+ on ryhmän $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ aliryhmä. Selvästi $\mathbb{R}_+ \subset \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Käydään sitten läpi muut aliryhmän ehdot.

- (H1) Jos $x, y \in \mathbb{R}_+$ eli x ja y ovat aidosti positiivisia reaalilukuja, niin tunnetusti myös xy on aidosti positiivinen reaaliluku eli $xy \in \mathbb{R}_+$.
- (H2) Ryhmän $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ neutraalialkio on 1, joka löytyy joukosta \mathbb{R}_+ .
- (H3) Jos $x \in \mathbb{R}_+$, niin sen käänteisalkio kertolaskun suhteen, $1/x$, on myös aidosti positiivinen reaaliluku, joten $1/x \in \mathbb{R}_+$.

Tämä todistaa, että \mathbb{R}_+ on ryhmän $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ aliryhmä.

Tehtäväsarja IV

12. Mitkä seuraavista väitteistä pätevät?

$$(a) 8 \equiv 50 \pmod{6} \quad (b) 13 \equiv 4 \pmod{11} \quad (c) -4 \equiv 11 \pmod{5}$$

Ratkaisuehdotus:

- (a) Väite pätee, koska $6 \mid (8 - 50)$.

- (b) Väite ei päde, koska $11 \nmid (13 - 4)$.
 (c) Väite pätee, koska $5 \mid (-4 - 11)$.

13. Etsi neljä alkioita, jotka ovat joukossa $[5]_7$.

Ratkaisuehdotus:

Esimerkiksi:

- $5 \in [5]_7$, sillä $5 \equiv 5 \pmod{7}$ eli $7 \mid (5 - 5)$.
- $-2 \in [5]_7$, sillä $-2 \equiv 5 \pmod{7}$ eli $7 \mid (-2 - 5)$.
- $12 \in [5]_7$, sillä $12 \equiv 5 \pmod{7}$ eli $7 \mid (12 - 5)$.
- $47 = 6 \cdot 7 + 5 \in [5]_7$, sillä $47 \equiv 5 \pmod{7}$ eli $7 \mid (47 - 5)$
- $n \cdot 7 + 5 \in [5]_7$ kaikilla $n \in \mathbb{Z}$, sillä $n \cdot 7 + 5 \equiv 5 \pmod{7}$ eli $7 \mid (n \cdot 7 + 5 - 5)$, jos $n \in \mathbb{Z}$.

Viimeinen esimerkki sisältää idean siitä, että jäännösluokka voidaan kirjoittaa myös muodossa $[a]_n = \{a + kn \mid k \in \mathbb{Z}\}$.

14.* Luettele jäännösluokkien $[6]_{10}$ ja $[26]_{10}$ alkioita. Vaikuttaako siltä, että $[6]_{10} = [26]_{10}$? Tarkkoja perusteluja ei tarvita.

Ratkaisuehdotus:

$$[6]_{10} = \{a \in \mathbb{Z} \mid a \equiv 6 \pmod{10}\} = \{\dots, -14, -4, 6, 16, 26, \dots\}$$

$$[26]_{10} = \{b \in \mathbb{Z} \mid b \equiv 26 \pmod{10}\} = \{\dots, 6, 16, 26, 36, 46, \dots\}$$

Koska luku 6 kuuluu molempiin luokkiin, vaikuttaa siltä, että $[6]_{10} = [26]_{10}$.

15. Ovatko jäännösluokat $[-3]_5$ ja $[21]_5$ samat? Miten ongelman voi ratkaista täsmällisesti, jäännösluokkien alkioita määrittämättä?

Ratkaisuehdotus: Jäännösluokat eivät ole samat. Tämän voi arvata esimerkiksi listaamalla jäännösluokkien alkioita.

Asia osoitetaan täsmällisesti keksimällä jokin alkio, joka on toisessa jäännösluokassa, mutta ei toisessa. Osoitetaan, että $-3 \in [-3]_5$, mutta $-3 \notin [21]_5$.

Jäännösluokka $[-3]_5$ on määritelmän mukaan

$$[-3]_5 = \{a \in \mathbb{Z} \mid a \equiv -3 \pmod{5}\}.$$

Tiedetään, että $-3 \equiv -3 \pmod{5}$, joten $-3 \in [-3]_5$.

Osoitetaan sitten, että $-3 \notin [21]_5$. Huomataan, että erotus $-3 - 21 = -24$ ei ole jaollinen luvulla viisi. Siten -3 ja 21 eivät ole kongruenteja modulo 5. Näin ollen $-3 \notin [21]_5$.

Siten jäännösluokat $[-3]_5$ ja $[21]_5$ eivät ole samat.

Tehtäväsarja V

16.* Tutkitaan ryhmää $G = \{a, b, c, d\}$, jolla on seuraava laskutoimitustaulu:

\cdot	a	b	c	d
a	a	b	c	d
b	b	c	d	a
c	c	d	a	b
d	d	a	b	c

Määritä alkiot b^4 ja d^{-2} . (Pelkkä vastaus ei riitä. Muista perustelut.)

Ratkaisuehdotus: a) Potenssin määritelmän nojalla $b^4 = bbbb = ((bb)b)b$. Laskutoimitustaulusta nähdään nyt, että $b^4 = ((bb)b)b = (cb)b = db = a$.

b) Negatiivisen potenssin määritelmän nojalla $d^{-2} = (d^2)^{-1}$ ja laskutoimitustaulun avulla saadaan $d^2 = dd = c$. Taulusta nähdään myös, että a on neutraalialkio ja että $cc = a$, eli $c^{-1} = c$. Näin ollen $d^{-2} = (d^2)^{-1} = c^{-1} = c$.

17. Olkoon G ryhmä. Oletetaan, että $(xy)^2 = x^2y^2$ kaikilla $x, y \in G$. Osoita, että ryhmä G on vaihdannainen.

Ratkaisuehdotus: Olkoot $x, y \in G$. On osoitettava, että $xy = yx$. Oletuksen nojalla $(xy)^2 = x^2y^2$ ja potenssin määritelmän mukaan

$$(xy)^2 = (xy)(xy) \quad \text{ja} \quad x^2y^2 = (xx)(yy),$$

joten saadaan yhtälö

$$(xy)(xy) = (xx)(yy).$$

Kirjoittamalla sulut sopivasti nähdään, että haluttu tulos piilee yhtälön sisällä:

$$x(yx)y = x(xy)y.$$

Kertomalla tätä vasemmalta alkiolla x^{-1} ja oikealta alkiolla y^{-1} saadaan

$$(x^{-1}x)(yx)(yy^{-1}) = (x^{-1}x)(xy)(yy^{-1}) \quad \text{eli} \quad yx = xy.$$

Siispä G on vaihdannainen.

Ylimääräiset tehtävät

18. Kurssikirjassa on osoitettu, että ryhmän laskutoimitustaulussa kukin alkio esiintyy jokaisella rivillä ja jokaisessa sarakkeessa täsmälleen kerran (Lause 3.12 (2. painos 3.10)).

Oletetaan, että äärellisessä epätyhjässä joukossa S on määritelty laskutoimitus $*$. Jos kukin joukon alkio esiintyy laskutoimitustaulun jokaisella rivillä ja jokaisessa sarakkeessa täsmälleen kerran, onko $(S, *)$ välttämättä ryhmä?

Ratkaisuehdotus: Ehto ei takaa, että $(S, *)$ on ryhmä. Valitaan $S = \{a, b, c\}$, joka on äärellinen, epätyhjä joukko. Määritellään siinä seuraava laskutoimitus:

$$\begin{array}{c|ccc} * & a & b & c \\ \hline a & a & c & b \\ b & b & a & c \\ c & c & b & a \end{array}$$

Tällain jokainen joukon S alkio esiintyy täsmälleen kerran jokaisella rivillä ja jokaisessa sarakkeessa. Tämä ei kuitenkaan ole ryhmän laskutoimitus, koska sillä ei ole neutraalialkiota. Nimittäin $a * b = c$, joten kumpikaan alkioista a ja b ei ole neutraalialkio ja lisäksi $c * c = a$, joten c :kään ei ole neutraalialkio.

19. Olkoon

$$N = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix},$$

ja olkoon I yksikkömatriisi. Ratkaistaan yhtälö $(I - N)X = I$, missä $X \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$.

$$\begin{aligned} (I - N)X &= I \\ \iff X - NX &= I && \|\cdot N \\ \iff NX - N^2X &= N \\ \iff NX + OX &= N \\ \iff NX = N &&& \|\cdot N^{-1} \\ \iff X &= I \end{aligned}$$

- (a) Tarkista, onko ykkösmatriisi I yhtälön ratkaisu.
- (b) Mikä päättelyssä menee pieleen?

Ratkaisuehdotus:

- a) Tarkistetaan yhtälön ratkaisu sijoittamalla ratkaistu $X = I$ alkuperäiseen yhtälöön:

$$(I - N)X = (I - N)I = I - N.$$

Nyt

$$I - N = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1-1 & 0-(-1) \\ 0-1 & 1-(-1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \neq I.$$

Koska yhtälö on epätosi, ei $X = I$ ole yhtälön ratkaisu.

- b) Päättelyssä ainoa ehto, joka ei välttämättä täyty, on matriisin N kääntyvyys. Lasketaan siis matriisin determinantti:

$$\det(N) = \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1) - (-1) \cdot 1 = -1 + 1 = 0.$$

Matriisin N determinantti on nolla, joten se ei ole kääntyvä eli sillä ei ole olemassa käänteismatriisia. Näin ollen päättelyn virhe tapahtuu yhtälönratkaisun neljännessä ekvivalenssinuolella.